Betänkande ShUB 12/2017 rd– RP 135/2017 rd

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 8 och 32 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 8 och 32 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården (RP 135/2017 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Motion

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motion:
- åtgärdsmotion AM 61/2016 rd Arja Juvonen saf Åtgärdsmotion om att komplettera lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården med att rehabiliteringshandledare (YH) är legitimerade yrkesutbildade personer.

Sakkunniga

Utskottet har hört
- konsultativ tjänsteman Riitta Burrell, social- och hälsovårdsministeriet
- socialråd Juha Luomala, social- och hälsovårdsministeriet
- överinspektör Sanna Hirsivaara, undervisnings- och kulturministeriet
- jurist Riitta Husso, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
- jurist Sanna Hyttinen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
- specialsakkunnig Sari Bäcklund, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf
- chef för yrkesfrågor Kristina Lamberg, Finlands primärskötarförbund SuPer rf
- rehabiliteringsexpert Outi Töytäri, Tehy rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av
- Fackorganisationen för högutbildade inom socialbranschen Talentia rf.

Klart
5.1

PROPOSITIONEN OCH ÅTGÄRDSMOTIONEN

Propositionen

Regeringen föreslår att lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården ändras. Enligt gällande lag ska socialarbetare, socionomer och geronomer vara legitimerade yrkesutbildade personer, som på ansökan beviljas rätt att utöva yrket av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Lagen kompletteras så att rehabiliteringsledare (YH) tas med bland de yrken som det krävs legitimering för. Rehabiliteringsledare som har avlagt yrkeshögskoleexamen kommer att inneha samma ställning som socionomer och geronomer som har avlagt yrkeshögskoleexamen på motsvarande nivå.

Den övergångstid som föreskrivs i den gällande lagen föreslås bli förlängd för att rehabiliteringsledare ska ha tillräckligt lång tid på sig att ansöka om rätt att utöva yrket hos Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. Ansökningstiden föreslås bli förlängd också för andra personer inom socialvården som ansöker om rätt att utöva yrke eller skydd av yrkesbeteckning för att deras rättigheter ska tillvaratas i händelse av eventuella fördröjningar vid behandlingen av ansökningar.

Skyddet av yrkesbeteckningen för de närvårdare som när lagen trädde i kraft var införda i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt registreringen av dessa i centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården ska ske på myndighetens initiativ och avgiftsfritt.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

Åtgärdsmotionen

AM 61/2016 rd. I åtgärdsmotionen föreslås det att regeringen vidtar åtgärder för att komplettera lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården med att rehabiliteringshandledare är legitimerade yrkesutbildade personer.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionen

Utskottet välkomnar ändringarna av lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården. Vanligen har rehabiliteringsledare (YH) arbetsuppgifter där det krävs att de har behörighet som legitimerade yrkesutbildade personer inom socialvården eller hälso- och sjukvården. Med legitimeringen förtydligas rekryteringen av rehabiliteringsledare och det blir lättare inordna dem i arbetsuppgifter inom social- och hälsovården. Samtidigt kan tillsynen över personer med yrkeshögskoleexamen inom social- och hälsovårdsområdet samordnas.

Efter lagändringen kan personer med utbildning som rehabiliteringsledare (YH) utöva yrket som legitimerade yrkesutbildade personer. Numera är emellertid rehabiliteringshandledare en vanlig

yrkesbeteckning inom rehabiliteringen, och i dessa fall har arbetsgivaren rätt att bestämma vilken kompetens som behövs i arbetet. Också efter lagändringen kan alla som uppfyller arbetsgivarens kompetenskrav arbeta som rehabiliteringshandledare och med andra arbetsuppgifter inom handledning i rehabilitering. Arbetsgivaren kommer alltså fortfarande att kunna bestämma vilken typ av kompetens och utbildning det behövs för olika arbetsuppgifter.

I och med att yrkesbeteckningarna är så lika anser utskottet det viktigt att social- och hälsovårdsministeriet går ut med relevant och tydlig information om vad lagändringen innebär och hur den tillämpas.

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården kommer utan särskild ansökan och avgiftsfritt att föra in de närvårdare som den 1 mars 2016 var införda i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården i centralregistret över yrkesutbildade personer inom socialvården. Det är ett välkommet förslag. Vidare anser utskottet den förlängda övergångsperioden vara befogad för att rehabiliteringsledare ska ha tillräckligt lång tid på sig att ansöka om och få legitimering. Det är viktigt att bestämmelserna om en övergångsperiod garanterar att behöriga yrkesutbildade personer under samma tid har rätt att inneha arbetsuppgifter som kräver legitimering.

Också beträffande övergångsperioden är det av största vikt att gå ut med tydlig information för att de som berörs ska kunna lämna in ansökan inom utsatt tid och inte förlorar sin rätt att arbeta som legitimerade yrkesutbildade personer. Samtidigt påpekar utskottet att utgången frist inte är något hinder för att ansöka om legitimering senare, om sökanden inte har lämnat in sin ansökan i tid.

Åtgärdsmotionen

Det som föreslås i AM 61/2017 rd genomförs i betänkandet. Utskottet föreslår därför att motionen avvisas.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 135/2017 rd utan ändringar.

Riksdagen förkastar åtgärdsmotion AM 61/2016 rd.

Betänkande ShUB 12/2017 rd

Helsingfors 23.11.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuula Haatainen sd
vice ordförande Hannakaisa Heikkinen cent
medlem Outi Alanko-Kahiluoto gröna
medlem Arja Juvonen saf
medlem Niilo Keränen cent
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Sanna Lauslahti saml
medlem Anne Louhelainen blå
medlem Ulla Parviainen cent
medlem Aino-Kaisa Pekonen vänst
medlem Pekka Puska cent
medlem Veronica Rehn-Kivi sv
medlem Kristiina Salonen sd
medlem Sari Sarkomaa saml.

Sekreterare var

utskottsråd Päivi Salo.